

BÉKES

I. évfolyam,
48. szám.Békés, 1947
dec. 28.

A BÉKESI PARASZTSÁG LAPJA

Cselekedjünk!

Írta: Veres Péter

Az esztendő múltával hátra-
tekintünk, de ugyanakkor előre is
nézünk. Az emberben feltámad a
kérdés: van-e itt jövője a miénk-
nek? S ha van, milyen jövője van?
A pártok befolyásán túl lévő népi
mélységekben is megmozdul a lélek.
Tájékozódni akar minden paraszt,
mindegy magyar, bárhol is él a vilá-
gon: mi lesz a magyarsággal? Ezek-
nek üzenem: Hinni kell abban, hogy
ez az ország az ő országuk és a
demokráciából lehet parasztdemo-
krácia. Ha akarják. Ha a paraszt-
milliók nemcsak tájékozódni, ha-
nem állást is foglalnak.

Úgy van, ahogyan már sokszor
mondtam: parasztkodó parasztok
helyett cselekvő parasztok kellene,
mert parasztkodó parasztok orszá-
gából cselekvő parasztok dolgozó
országát kell kiépíteni.

De legyünk őszinték; hatalmas
újépítési eredményeink ellenére a
demokráciában, különösen a demo-
krácia gazdaságpolitikájában az elé-
gedetlen tömegek száma sokkal na-
gyobb, mint ahogy mint bíráló és
irritáló ellenzék egészséges lehetne.

Gazdaságpolitikánkkal nem az
"irak, polgárok elégedetlenség, hanem
a parasztek és munkások is. Félre-
tolták ugyan a nagybirtokosokat, de
ittmaradt a nagytőke, a harcosló
nagykereskedelem. Ugyanakkor szö-
vetkezéseinket igényezték nevése-
gessé tenni, illetve nem adtak elég
hitelt a szövetkezeteink megerősö-
désére. Sokan pedig azt hitték, hogy
a demokráciában a meglévő földet,
házakat, javakat minden évben oszt-
juk. Földet már nem tudunk oszt-
tani, mert nincs miből. Magunk
között tehát kimondhatjuk, hogy a
meglévő földön többet és jobbat kell
termelnünk.

Tanulnunk kell, olvasni, tanfo-
lyamra járni, mert az így nyert tudás
jobb életet biztosít a parasztság szá-
mára. A jobb élet alatt az ember jobb
életét értem. Ne felejtjük: vannak
megyék, legalább is községek, vagy
családok, hol és amelyeknek anyagi
állapotát nem cibálta meg annyira a
háború, mint mondjuk, a bihari,
hajdumegyei, nógrádi, fejér, vagy a
veszprémi megyei parasztek házeit.
Ezen felül is leginkább azok a köz-
ségek és családok erősödtek, kik a
tudás leggyereivel vállalták a nemzeti
újépítést minden terhét, baját és
kínjait. Akik a 6, vagy 7 óras ha-
rangzúgás ámitására országgyűlé-
sükön az Isten! Dehogy maradt. De
úgy látszik, az Egék ura csak azok-
kal érez, akiknek a harang csak
számokat közveit. Isten segédelmé-
vel előrehaladtunk az ősi munká-
latokkal, megégett az ősi vetés ter-
ülete. Nagy dolog ez, Felebarátaim.

Ami nagyapánknak, apáink, meg a
mi életünk keserű nyomán
rédőbbentünk a kockavetők és kár-
tyakeverők hamisságára. Rájöttünk
arra, hogy akik a köztársaság ellen

Olcsó textilt követelt a falu népének Gém Ferenc az Országgyűlésben

Gém Ferenc országgyűlési kép-
viselő, a Nemzeti Parasztpárt fő-
titkár helyettese nagyfontosságú inter-
pellációban szóvá tette a falu textil-
ellátásának ügyét. Ezeket mondta:
— Az iparügyi miniszter szabá-
lyozta a tipustextil elosztását.

— A rendelet szerint a szakmai
kollektív szerződés hatálya alá eső
összes munkavállalóknak, a IV.
fizetési osztályon aluli közalkalmaz-
zottaknak és nyugdíjasoknak, vala-
mint öt holdnál alul a mezőgazda-
sággal foglalkozóknak jár az olcsó
tipus-textil, illetve az ennek vásárlá-
sára jogosító jegy.

A sérelmes rendelet

— Ezt a rendszert a dolgozó
parasztság nagymértékben sérelmezi,
mert ez semmiképpen sem felel
meg a parasztság és más dolgozó
társadalmak jövedelme közötti
arányoknak. Például nemcsak egy ö-
holdas, hanem még egy hat vagy
nyolcholdas parasztnak a jövedelme
sem éri el — mondjuk — az V.
fizetési osztályban lévő köztiszt-
viselő fizetését. De nem éri el
ezeknek a parasztnak a jövedelme
a jó szakmunkásoknak a kollektív
szerződésben biztosított
jövedelmét sem. Marpedig tudott
dolog, hogy a paraszti, a földműves
munkához legalább annyi ruha
kell, ebben a munkában legalább
annyi ruhát nyúlnak el, mint bár-
melyik más foglalkozásban. Eppen
ezért az olcsó textilt, az olcsó

ruhára ennek a társadalmi rétegnek
is szüksége és joga van.

A beadott terményért olcsó textilt!

— De sérelmezi a rendelkezést
a dolgozó parasztság azért is, mert
ő a maga munkájával előállított
terményeit részint adóiban, részint
a beszolgáltatás formájában hiva-
talos, maximális áron a többi dol-
gozó társadalom rendelkezésére
bocsátja és éppen ezért joggal el-
várni, hogy ugyanúgy ő is kapjon
legalább egy minimális mennyiségű
textilanyagot, amivel magát és csa-
ládját elláthassa.

Az aszállyujtotta parasztság is kapjon textilt!

— Nem is beszélve arról, hogy
az országban az elmúlt két esztén-
dőben, de ebben az évben is igen
sok helyen nagyon nagy volt az
aszály és az aszállyujtotta vidéke-
ken a dolgozó parasztság jórésze
nagyon szegény és nagyon ruhátlan.
Ebből a szempontból is indokolt,
hogy ezt az olcsó tipustextil el-
látást, ezt az új jegyrendszert a
parasztságra is kiterjesszék.

A nagycsaládok és a telepesek ellátása

— De ezen túlmenően a paraszti-
ságon belül is a nagycsaládu ujon-
nan földhözjuttattak kiváltképpen
sérlemzik ezt a rendszert, mert
köztudomásu, hogy a földreform
során — hála Istennek — a nagy-

családu földhözjuttatottak legnagyobb
része öt holdnál több földet kapott,
a telepesek pedig majdnem száz-
százalékig többet kaptak öt hold-
nál. Nem tulzok, ha azt mondom,
hogy ez a társadalmi réteg, amely
ha 300.000 számot veszek alapul
és azt hittel szorzom — amit
nyugodtan meglehetek —, ez a két
milliónyi létszám körül mozgó, a
legtrónyosabb társadalmi réteg az
országban. (Nagy taps a parasztpár-
ton.)

Az iskolágyerekek helyezete

— Ezeknek a gyermekeknek ma nem
tudnak iskolába járni, mert nincsen
ruhájuk, nincs nadrágjuk, nincs ing-
jük és nincs cipőjük. Ha egyáltalán
részorul valaki olcsó textiltre és ruha-
anyagra, akkor ez a társadalmi réteg
rá van szorítva. Eppen ezért kérem
a kormányt és az iparügyi miniszter
urat, hogy a rendeletet ilyen érte-
lemben változtassa meg.

Mit követel a parasztság?

— Mi, a parasztság, nem kérünk
többet, mint más társadalmi rétegek,
mint más dolgozók. Mi csak ugyan-
azt az elbánást, ugyanazokat a jogok-
t szeretnénk elérni. Amikor ezt a
rendeletet kiadták, már a karácsonyi
ellátást akarták vele meggyorsítani.
Tudjuk, hogy akkor már nehéz volt
ezekben a dolgokban a részletekben
is helyesen határozni, mert nem volt
rá idő, hogy a részleteket is kidol-
gozzák. Most azonban, amikor már
van és lesz rá idő, akkor kérjük
igenis, hogy a szociális szempontok-
nak megfelelően igazságosan dolgoz-
zák ki, mert hiszen a parasztságnál
nemcsak a holdak számát kellene
figyelembe venni, hanem a család-
tagok számát is. (Élénk helyeslés a
Parasztpárton.)

Közellátási Hivatal alakult

Kormánykörök hónapok óta foly-
tatott tárgyalásainak eredményeként
illetékes körökben úgy határoztak,
hogy a közellátásiügyi minisztérium
a földmívelésügyi miniszter hatá-
körében önálló Közellátási Hivatallá
alakul át.

A hivatal elnöke dr. Mátéfy Géza,
főtitkára Szobek András, mindketten
államtitkári rangban.

A Közellátási Hivatal elnöke és
főtitkára a Gazdasági Főtanács köz-
ellátási kérdéseket tárgyaló ülésén
résztesznek.

Az országgyűlés megszavazta a
törvényjavaslatot. A törvényt még
nem hirdették ki.

Ára 50 fillér

A hadifoglyokért...

Beszélnék a számok egy zenekarról

Bizonyára sokan emlékeznek a békésiek közül a debreceni honvédek zenekarra, amely az elmúlt évi hangversenykörútja alkalmával június 25-én Békésre is ellátogatott és nagyszerű hangverseny keretében mutatkozott be a békési közönségnek. A zenekar hazatérő hadifoglyaink és a Hajdúszoboszlón létesítendő 200 ágyas hadifoglyok és hadirokants utóé építkezési és felszerelési céljaira gyűjtött három hangversenykörúttal, amelynek eredményéről az alábbi kis tájékoztató adjuk közre:

Anyagi eredmények: A három hangversenykörút tiszta bevételé 58.346,76 forint.

A hangverseny látogatottsága: A zenekari a három hangversenykörút során, vagyis 66 nap alatt összesen 2.275,210 fő hallgatta.

A megtett utak kilométerekében: A zenekar a három hangversenykörúton 95.331 kilométert tett meg.

Zenei teljesítmények: A zenekar 66 nap alatt 235 alkalommal játszott, mint szimfonikus fúvós jazz zenekar és cigányos részleg.

A zenekar ezenkívül kifűző munkájáért, igazi zeneművészetért számtalan elismerést és dícsértelet kapott.

Iparostanonciskolai hírek

December 14-én véget ért 4 hetes mestervizsgára előkészítő tanfolyam 30 hallgatójából 13 kiváló, 17 megfelelő eredményt ért el.

December 16-án megtartott mestervizsgán 21-en jelentek meg és valamennyien sikerrel vizsgáltak.

December 15-én, az iparügyi minisztérium képviseletében Noszcopy Antal osztálytanácsos megátogotta az iparostanonciskolát és teljes elismerését fejezte ki. Az iskola továbbfejlesztéséről, anyagi támogatásáról és emelőlbi állami vételezéséről határozatokat hozott a hatóságoktól.

Kéthly Anna tiltakozott az Országgyűlésben a négy párt ifjúságának parasztfjúsági munkatervével szemben

A négy legnagyobb ifjúsági szervezet, a NISZ, a Független Ifjúság, a MADISZ és a SZIM parasztfjúsági vezetői nemrégiben háromnapos konferenciát tartottak Dobogókőn, ahol megtárgyalták részletesen a parasztfjúság problémáit és közös programot dolgoztak ki.

Az elvi szempontokon túl a program magában foglalja mindazokat a tennivalókat, amelyek a felüli ifjúság gazdasági művelődési, és sportzonalának felemeléséhez elengedhetetlenül szükségesek. Követeli a fiatal mezőgazdasági munkások munkanélküliségének megszüntetését, az ifjúsági szövetkezeti mozgalom erősítését, a paraszti ifjúság szakképzési és termelési lehetőségeinek biztosítását. Szükségnek mondja ki a városokban munkát vállaló parasztfjúságok otthonok létesítését és a parasztfjúság üdültetésének biztosítását stb.

A programot amelyet 4 párt ifjúsági szervezeteinek 3-3 képviselője írt alá, felolvasták az országgyűlésben is, azonban, — mint a Magyar Ifjúság Országos Tanácsának körleveléből értesülünk — Kéthly Anna,

44.411 a vármegyei tanköteles gyermekek száma

Ebből 8 százalék nem iratkozott iskolába Sok az igazolatlan mulasztás

Erelyes intézkedésekkel biztosítják az iskoláztatási kötelezettség teljesítését

A gyulai tanfelügyelőségől kaptuk az alábbi irást. Szívesen közöljük, mert az iskolák problémái, a jelentésben foglalt adatok nem lehetnek közömbösök senki számára.

A törvényhatósági közigazgatási bizottságnak az elmúlt héten tartott ülésén dr. Somodi József tanfelügyelő rámutatott arra, hogy a szeptemberben megjelent tankötelesek összeírása alapján a vármegye területén 44.411 tanköteleskorú gyermek él. Ebből azonban csak 40.845 tanuló iratkozott be iskolába, míg 3566 tanuló be sem iratkozott. Ez a tankötelesek 8 százaléka. Kétségtelen, hogy a ruhatárság és a labell hiánya sok esetben megakadályozza a legjobb szándékú szülőket abban, hogy a gyermekét rendszeresen járassa iskolába, igen sok esetben azonban a nemtörődömség játszik nagyobb szerepet. Világosan mutatja ezt az, hogy igen sok szülő még annak a kötelezettségének sem tett eleget, hogy gyermekét beírassa az iskolába, másrészt pedig a mostani kivételesen enyhé időben sem küldte gyermekét iskolába, amikor pedig még sem a ruha, sem a cipőhiány nem játszott szerepet. Ha ezt a jelenséget továbbra is tényleg nézzük,

sokat. Személyes látogatást tett a község előjáróságánál, mint az iskola jelenlegi fenntartójánál. Kifejtette, hogy az építőipari illeti tanfolyam megnyitásával Békés község országos hírnévre tett szert, mert ez a középiskolai jellegű tagozat csak Budapest, Győr, Pécs és Debrecen városokban működik.

December 21-én az iparostanoncok karácsonya ünnepén tartalmas műsor mellett leával kedveskedtek a vendégeknek.

olyan méretű analifabizmusi fogunk kitenyészteni, ami még annak az időnek is szegényére válna, amikor kevesebb súly fektettek a nép műveltségének emelésére. Nem neheztelj tovább tényleg, hogy amíg a demokratikus kormányhatalom súlyos összegeket áldoz az általános iskolákra s annak további kiépítésére, addig sokan gyermekeiket az ingyenesen felkínált magasabb műveltség lehetőségétől elvonják s a magatartásukkal másoknak is rossz példát szolgáltatnak.

A tanfelügyelő erelyes intézkedéseket sürgetett az igazolatlanul mulasztó tanulók gondviselői ellen.

A közigazgatási bizottság elfogadta a tanfelügyelő javaslatát s a községekben dobszó útján figyelmeztetni fogják a szülőket az iskoláztatási kötelezettségük teljesítésére s ugyanakkor a községi előjáróságok és rendőri büntetőbírók utasítást kapnak, hogy az iskolák által hozzájuk átküldött mulasztók névjegyzék alapján a tanulók gondviselőit a törvényben előírt módon figyelmeztessék s amennyiben ez nem vezetne eredményre, ellenük a törvényes bírósági eljárást folytassák le.

Cukorrépatermelőkre figyelmeztetés!

Az 1947. gazdasági évben szükséges cukorrépatermelést nagyrészt külföldről kellett beszerezni és az 1948. évben még jó termés esetén sem lehet olyan mennyiségű cukorrépatermelést számítani, ami a fokozott beföldi szükségletet kielégítené és így az 1949. évi tavaszi vetéshez szükséges cukorrépatermelést még mindig import utján kell majd fedezni.

A cukorrépatermelés nagy nemzetgazdasági jelentőségére való tekintettel igen fontos, hogy a gazdák minél többen termeljék cukorrépatermelést, tekintettel arra is, hogy a világszerke mutatózó nagy hiány a jövőben a jövedelmességét még csak fokozhatja. Egy budapesti magtermesztési vállalat az 1948. évi vetéshez szükséges nemesített elitaanyagot ingyen bocsátja azon termelők rendelkezésére, akik vele termelési megállapodást kötnek. A megállapodásba már a dugványtermelés évében — a gazdasági helyzetnek megfelelően — különböző kedvezményeket nyújtanak a termelők részére.

A feltételek és az ezzel kapcsolatos tudnivalók megtudhatók az illetékes községi előjáróságokon illetve a járási gazdasági felügyelőnél.

TAKARÉKOSKODJ! A 8 éves teret szolgálod, ha pénzedet elhelyezed betétben a Békésmegyei Takarékpénztárnál (volt Népbank). Betéteket már 5 forinttól elfogadjunk. Előnyös kamattel.

325 mázsa kenyérgabona az elszámoltatás eredménye Békésen

A kenyérgabonaelszámoltatás az ország 17 megyéjében változatlanul tovább folyik.

December 6-13-ig 404 vagon kenyérgabona folyt be, így a kenyér-

gabonaelszámoltatás addigi eredménye összesen 1444 vagon.

Békésen az elszámoltatás eredményeképpen eddig 325 mázsa kenyérgabona gyűlt össze.

Karácsonyi szeretetszolgálatot ajándékozott a Rendőregyesület negyvennyolc rendőrgyereknek és két szegénysorsú tanulóknak

Meghatóan kedves és családi hangulatú tea-esttel egybekötött karácsonya-ünnepélyen ajándékozta meg a békési járási Rendőregyesület a rendőrgyerekeket és két szegénysorsú gyermeket karácsonyi szeretetszolgálatokkal. A kis meleg, becsőseges ünnepségen Pásztor Gyula rendőrszázados mutatótt rá beszédeben a demokratikus rendőrség, sulyos, áldozatos és felelősségteljes munkájára. Találón fejtette, hogy mennyire különbözik a rendőrfeladatok és rendőrgyerekek élete másokétól; a rendőrt naponta "elbocsátja" otthonról a családja, hogy szélben, esőben és hóban, sokszor hosszú kilométeres gyaloglás nehézség és fáradtság munkájával örködjék a rendre és békességre, hogy ezalatt mások családi körükben nyugodtan és boldogan élhessenek.

A rendőrgyerekeknek szereztek most boldogságot és örömet, amikor a Rendőregyesület egyes működéskének eredményeként minden gyermeket megajándékoztak egy-egy karácsonyi szeretetszolgálattal.

Fihinyi János rendőrnagy felesége osztotta ki a kis ajándékoszolgálatokat, amelyeket örömtől csillogó

szemekkel bontogattak ki a gyerekek. Minderi csomagban volt egy pár harisnya, sütemény, játékszer, — a nagyobbaknak könyv és egy-egy cukorkacsomag, melyet Sósmezei kereskedő adományozott.

Negyvennyolc sugárzó arcú rendőrgyermek kivül kapott még szeretetszolgálatot két szegénysorsú, jó tanuló gyermek is, akiknek édesapjuk még hadifoglyagban van. Ezeket a ref. és a r. kat. egyház jelölte ki a Rendőregyesület kivánságára. Az a két gyermek a fenti tartalmú ajándékoszolgálaton kivül kapott még egy-egy pár cipőt is.

A cseplőgépre akasztotta fel magát

Hégely János békési, Szent Pál sor 4. szám alatti lakos a szerdára virradó éjszakára az udvarán lévő gépszinben a cseplőgépre felakasztotta magát.

A 74 éves ember gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el tettét.

Mit mondanak a parasztság vezetői az ujesztendőről?

Hogyan látják a parasztság sorsát, a mezőgazdaság fejlődését a centenárius évben?

Az 1947-es esztendő lassan befejeződik. Hosszú, nehéz, göröngyös utat kellett megjárni, amíg ide eljuttottunk, azonban az eredménye nem maradt el. Láttuk az eredményeket, láttuk a munkák gyümölcseit. Nézzük, hogy a parasztság vezetői, akik részt vesznek a törvényhozásban, a kormányban, miként látják a parasztság jövőjének alakulását az 1948-as esztendőben.

Veres Péter könvédelmi miniszter

Békét akarunk! — Így nyilatkozik Veres Péter az 1948-as esztendőről.

— Ez határozza meg a honvédség szerepét és jövőjét. Azt akarjuk, hogy béke legyen a világon, és az országok között, különösen itt a Duna-völgyében.

— A demokratikus Magyarországnak, a parasztnak és munkásnak országának nem is lehet más honvédsége, mint néphadsereg. Arra törekszünk, hogy a honvédség öntökevény fejelem alapján álló barátságos testület legyen, amelyben minden paraszti és munkás kedvvel végzi a szolgálatát.

Nánási László,

a Nemzeti Parasztpárt főtitkár

helyettese, országgyűlési képviselő vezeti az Országgyűlésben a Parasztpárt képviselői csoportját. Nézzük, ő miként látja a parasztság jövőjének alakulását a törvényhozásban.

— 1948-ban, a nagy magyar szabadságharc százéves évfordulóján eltűntünk minden akadályt, amely gátolja, akadályozza népünk felébredését, emberibb életlehetőségeit. Először is végre lefejtjük a parasztság érdekképviseletének végleges alapjait, mert ennélkül parasztdemokráciáról nem beszélhetünk. Már pedig parasztdemokráciát akarunk. Gazdasági vonatkozásban pedig törvényvel kívánjuk rendezni a paraszti termelés és szövetkezeti értékesítés módjait. Jól tudjuk, hogy addig az ország nem épülhet újjá, amíg a parasztság munkájának gyümölcseit nem élvezzi.

S. Szabó Ferenc földmivelségi államtitkár,

a magyar mezőgazdaság fejlesztésének egyik vezetője és irányítója, így látja a magyar mezőgazdaság helyzetét és jövőjét:

— A termelés helyes szervezése és irányítása mellett legfőbb gondunk és munkánk a mezőgazdasági ter-

mények bel- és külföldi értékesítésének agrárszempontok szerint való befolyásolása.

— Mindenekelőtt szorgalmazzuk a mezőgazdasági termelés belterjesítésének okoszerű fehozását, illetve a belterjeség olcsó szerű megteremtését, hogy a belterjesítésre való törekvés a kisparasztság számára is tényleges lehetőség legyen.

Dr. Kovács Máté

a kultuszminisztérium politikai államtitkára a közművelődési reform jövő lehetőségeiről beszél.

— A hároméves terv keretében elsősorban falusi iskolákat és kultur-

házakat építünk. Ez nem a városi lakosság rovására történik, hanem azért nyújtjuk a falvak és tanyaik dolgozó népe számára a műveltség-szerzés új lehetőségeit, mert a legnagyobb hiány, a legnagyobb elmaradás éppen itt van.

Darvas József építésügyi miniszter

az újszerű építkezéssel nyilatkozik:

— A minisztérium korszerűsíti az építkezést az 1948. évben. Eddig ismeretlen építési anyagokat használnak fel, amilyen a sás, a nád, a fűrészpör, a gyaluforgács. Ezenkívül gépesítjük az építőipart, hogy gyorsabban építhessünk, mert sem a fiatalok, sem a háborus kárt szenvedettek nem várhatnak évekig, míg otthonhoz juthatnak. Jelentős szerepe lesz az alumíniumnak, amit a tetőfedéseknél, a csatornánál kedvezően felhasználhatunk.

— A falvak népe bízhatik a minisztériumban, mert mi valóban építeni akarunk és hűséggel szolgáljuk népünk, parasztságunk jövőjét.

Elvi megállapodás a mezőgazdasági érdekképviselet kérdésében

A kormány mezőgazdasági érdekképviselet törvényes rendezését az év végéig tervezte. Szabó Árpád földmivelségi miniszter a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvényjavaslat elkészítését hivatalba lépése után állandóan szorgalmazza és ebben az ügyben több ízben pártközi értekezletet hívott össze.

A koalíciós pártok képviselői Szabó Árpád földmivelségi miniszter elnöklétével szombaton délelőtt ismét foglalkoztak a kérdéssel és megállapították, hogy az alapelvek tekintetében a koalíciós

pártok között áthidalhatatlan ellentétek nincsenek. Az erről szóló törvényjavaslatot azonban az év végéig már benyújtani nem lehet, mert az Országgyűlés ez évben több ülést nem tart. Mivel a mezőgazdasági érdekképviselet jelenlegi szervezete a földmivelségi tanácsoknak működése, a vonatkozó kormányrendelet értelmében december 31-ét megszüntük, a pártközi értekezlet azt javasolta, hogy ezek működését az új érdekképviseleti szervezet megalakulásáig hosszabbítsák meg.

Illetékesek figyelmébe!

Bozzák rendbe a vadasmegyeri iskolát!

5000 forintot kérnek
a vadasmegyeri és cserormányi parasztnak
az iskola megjavítására

Az elmúlt héten kaptuk az alábbi levelet:

A „BÉKES” multheti számában olvastuk, hogy a kultuszminisztérium 20.000 forint segélyt ad a Békés-Erdői iskola felépítéséhez. Nem tudjuk elképzelni, hogy mi annak az oka, hogy itt Vadasmegyeren már meg van az iskola és még azt az 5000 forintot sem adják meg, amellyel rendbe lehetne hoztatni az épületet.

Ezen a környéken mintegy 70 gyermek jár az iskolába, melynek nagyobb része már elérte a 14. életévét is és iskolába sem járt. Kérjük a fentiekre való tekintettel az illetékes hatóságok sürgős intézkedését.

Az egész Vadasmegyer és Cserormány környéke lakosai.

*

Eddig tart a levél, amelyet parasztnak írtak. Öntudatos parasztnak, akik tudják azt, hogy a tudásra, a tanulásra nagy szüksége van gyermekeiknek. Nem az irigység beszélt belőlük, amikor a Békés-Erdői iskola részére kiutalt 20.000 forint segélyre hivatkoztak levélükben, hanem a felébredt paraszti öntudat, amely azt diktálja — és kell is, hogy diktálja —, hogy ugyanolyan tanulási lehetőséghez kell juttatni annak a környéknek a gyermekeit is, mint a más vidékiekét, mint a többieket.

Lapunk ugyanezen számában a vadasmegyeri tanfelügyelőség november

havi jelentéséből olvashatjuk, hogy milyen nagy azoknak a gyermekeknek a száma, akik egyáltalán nem járnak iskolába, akik elesnek attól, hogy rendszeres iskolabjárással legálább a legelemből dolgokat elsajátíthatassák. A jelentés szerint nagyrészt a szülők hibájában, nemtörődösségében lehet ennek az okát keresni, akik szándékosan tartják távol gyermekeiket az iskolától és foglalkoztatják őket inkább otthon, mivel az szerintük hasznosabb. Ugyanez a rámutat a jelentés arra is, hogy az analfabétizmus elterjedésének milyen eszközökkel fogják elejét venni.

Erdemes e két dolgot, a vadasmegyeri és cserormányi lakosok beküldött levelét, valamint a tanfelügyelői jelentést összehasonlítani. Az utóbbiban radikális eszközök igénybevételevel akarják az iskoláztatási kötelezettség teljesítését fokozni, míg az előbbiben egy eléggé nagy kiterjedésű tanyavidék lakói azon panaszkodnak, hogy iskola híján nem tudják gyermekeiket iskolába jártatni. Tehát számunkra szükséges a biztatás, nógatás az iskoláztatási kötelezettség teljesítésének, a vadasmegyeri és cserormányi parasztnak iskola kell, illetve nem is iskola, mert az már megvan, hanem pénz, hogy az iskolát rendbehozásuk és ők se legyenek kénytelenek gyermekeiket több kilométerre elküldeni, ha azt akarják, hogy azok is résztülhessenek abban, mire feltétlenül szükségük van.

Népi-tánc verseny a Bérházban

Az 1948-as évre való előkészület s az 1848-as márciusi ifjúságra való visszaemlékezés szellemében tartották meg Békésben múlt szombaton este a népi-tánc versenyt.

A közönség — sajnos — nem lehet mondani, hogy a verseny iránt túlzott érdeklődés nyilvánult meg, — szépet látott ez alkalommal. Gyönyörködhetett az igazi, a népből, a népi hagyományokból fakadó táncművészetben.

A Himnusz eléneklése után Tikász István tanító, a verseny lelkes és fáradhatatlan rendezője mutatott rá a népi táncok jelentőségére, a benne rejlő szépségekre és értékekre.

„A néphagyományok tartanak meg bennünket — sajátosan magyarnak. Ha ápolásukkal felhagyunk, megszűnünk magyarok lenni.”

„Hagyományainkhoz visszatérni, azokat ápolni és művelni egyenesen léteérdeklünk.”

Igy ír Molnár István a magyar néphagyományok, a népi táncok legteljesebb gyűjtője és feldolgozója is. — Köröskörül mindenfelé zene szólt a szórakozóhelyiségekben, tea-esteken és más mulatságokban; hol cigányok húzták a korszakok borgőzös mámorában kurjongatók kedvére, hol cigány-jazz kombinátó zenekar rikoltozására, vagy jazz dobos exotikus tam-tamjára és nyugati melódiák fűlsértő zenéjére szvingelt és „lovacska-zott” a magyar ifjúság és ezalatt... emitt szerényen, de tündöklően felvonultak előttünk a szebbnél-szebb magyar táncok, meglevendek nagyapánk fiatalkori magyaros csürdön-

gölősei, verbunkosai és gazdagbakk lettünk egy felejthetetlen élménnyel. Mert az volt.

A versenyre benevezett a SZIM, a NEKOSZ és a Tarhosi énekiskola ifjúsága. A NEKOSZ-ból egyénileg Papp László VIII. o. diák emelkedett ki szótáncáival, míg a Tarhosi énekiskola növendékeiből egyénileg talán senkit sem lehet külön kiemelni. A lelkes és kitűnő tánc-csoport olyan megkapóan és gyönyörködőtően tudta élénk varázsolni az eredeti és már-már feledésbe ment magyar táncokat, amelyek mellett megérdemelték a közönségtől kapott hatalmas tapsot. Búszka lehet rájuk Gulyás György igazgató és Mihály Margit, a táncok betanítója.

A megyei versenyre továbbjut a Tarhosi tánc csoport és a NEKOSZ.

Vezetőképző tanfolyamot rendez a NISZ megyei vezetősége

A Népi Ifjúsági Szövetség megyei titkársága felhívja a Megyei NISZ szervezetek vezetőségét, hogy január 3-án Gyulán rendezendő megyei vezetőképző tanfolyamra a szervezetek azonnal küldjék be a jelentkezők névsorát.

Szállást biztosítunk rendes ágygal és a behozott szükséges élelem után naponta főtt ételt. A tanfolyam időtartama két hét. A részletes felvilágosítást a jelentkezés után levélben küldöm meg a szervezeteknek. Debreczeni József megyei titkár.

HIREK

— A jövő héten a Kovács-patika tart éjjeli szolgálatot.

— Ref. istentiszteletek. December 28-án a templomban délelőtt 9 órakor prédikál Balogh Mátyas lelképászter, délután 5 órakor prédikál Vágó István lelkész-tanító. — Külterületen prédikálnak: Békés-Földváron és Pecén Nagy Lajos vallás-oktató-lelkész, Rosszerdőn és Dite-eren Egeresi László segédlelkész, Borosgyánban Vágó István lelkész-tanító, Tarhoson és Berkén Dr. Szabó Lajos segédlelkész, Gyúron Kamutkertben Boros János lelkész-tanító. **Esztendő utolsó és első napi istentiszteletek sorrendje:** december 31-én este 5 órakor prédikál Nagy Lajos vallásoktató-lelkész. Január 1-én délelőtt prédikál Balogh Mátyas lelképászter, délután 5 órakor Vágó István lelkész-tanító. — Külterületen prédikálnak: Kögyecsalárban Nagy Lajos vallásoktató-lelkész, Békés-Földváron és Pecén Egeresi László segédlelkész, Rosszerdőn és Magsárban Csöhméi László teológus, Gyúron december 31-én délután 6 órakor, Kamutkertben január 1-én délelőtt Boros János lelkész-tanító.

— Üzletek zárójára. December 29-től december 31-ig az üzletek a rendes köznapi nyitvatartási idő alatti tartatások nyitva, az élelmiszer-és virágüzleteknek azonban december 31. napján a reggeli üzletnyitás időpontjától egyfolytában este 7 óráig szabad nyitvatartani. A nyilvános étkező és szórakozóhelyiségek nyitvatartását, továbbá az említett helyeken szokásos szórakoztató zenélést december 31-én, szilveszterkor másnap reggel 6 óráig, 1948. január 1-én, újév napján éjtel után 2 óráig engedélyezte a belügyminiszter.

x **Szilveszter-est.** A Békési Iparos Olvasó és Ifjúsági Önképző Egyesület ebben az évben is megrendezi hagyományos, tombolajátékkal egybekötött Szilveszter-estjét. A mulatság a nagyteremben (mozihelyiség) lesz megátartva és sikere biztosítva van. A tombolán sok értékes nyermény vár. Szilveszterre minden iparost szeretettel odavárunk.

— **Talált tárgy.** Találtak 1 db kecskét és egy 5x10 cm. nagyságú barna bőrpénztárcát. Igazolt tulajdonosok jelentkezzenek a rendőrség 5. számú szobájában.

SPORT

ÖKÖLVIVÁS

Oroszháza—B. Máv ökölvívó mérkőzés

Sportesemény hiányában a télen is gondoskodni jó programról a B. Máv vezetősége.

Vasárnap az OMTK ökölvívói jönnek Békésre, hogy összemérik erejüket a B. Máv versenyzőivel.

A nagy mérkőzést délután fél 4 órakor bonyolítják le a Bérház nagytermében.

KOSÁRLABDA

Jól sikerült B. Máv kosárlabdás tea-estje. Szépszámu közönség előtt osztotta ki Keskeméti Gábor tanár az NB II-es női csapatnak az érmeiket, melyet mint vidéki bajnokok kaptak a Szövetségtől.

PÉNZTÉTEL GYÜMÖLCSÖZTÉSSE a Békésmegyei Takarékpénztárnál (volt Népbank). Betéteket már 5 forinttól elfogadjuk. Előnyös kamatfeltételek

Állat az asszonyban

Hároméves mostohagyermekét meglökte, és úgy verte meg egy lelkelten asszony

A rendőrségre a héten feljelentés érkezett, amely szerint B. Szabó Lászlóné Kopasz-utcai lakos hároméves mostohagyermekét összekötözte és többször is súlyosan megverte. A rendőrség a feljelentés nyomán lefolytatott nyomozás során megállapította, hogy B. Szabó Lászlóné reggel összekötözte a hároméves gyermeket és csak este szabadította ki, s addig a gyermek enni sem kapott. Egy alkalommal a szomszédok szabadtöltötték ki a gyermeket, amikor annak sírását meghallották. Az asszony kérdőre van adva azzal védekezett, hogy idegromában követte el tettét. A gyermeknek a gyermekmenhelybe való beadása iránt az intézkedéseket megtették.

Kérdőnyomás alapján Bérházban a bálban aki egy fekete nagykabátot tévedésből elcsesélt, jelentkeztek a szerkesztőségben kisserelés végett.

Apróhirdetések

Kérdőnyomás alapján Bérházban a bálban aki egy fekete nagykabátot tévedésből elcsesélt, jelentkeztek a szerkesztőségben kisserelés végett.

Villanyégők és villanyzerelői anyagok Nyeste vaskereskedésnél.

Bladók: 85 ös Lunsburg és R. 85-ös Heffer traktorok Gulyás Lászlónál, Békés.

Az Ács-vendéglőben a tisztaküti piros hadarba bor kiadva 6 forint literje kis- és nagy tételben.

V. ker. Hunyadi-tér 7. számú ház cladó. Azonnal átvethető. Érdeklődni az Ács-vendéglőben.

Villany szerelést

bekelési részanyagokkal újra megkezdte

Szabó

Imre villanyzerelő Széchenyi-tér 17. szim

Nagy Szilveszter-est a Bérházban (GRILL)

Kitűnő zene, hangulat, szórakozás reggelig! Palackozott bor- és pezsgősöröslés! Mindenkit szeretettel vár **Szánthó Sándor** vendéglős

Boldog és áldásos újszentendőt kíván olvasóinak és hirdetőinek a Szerkesztőség és Kiadóhivatal

Kedves vevőimnek, jóbarátainknak és ismerősöknek

sokkal jobb és boldogabb újévet kívánok Bussy Sándor szilvízgyáros, Békés

Boldog újévet kíván kedves vevőinek

özv. Fekete Lajosné fűszerkereskedő

Kedves vendégeimnek ezúton is **boldog újévet kívánok.**

Fodor István „Ujvilág” vendéglős

Boldog újévet kíván kedves vendégeimnek

Szánthó Sándor vendéglős

Boldog újévet kíván kedves vendégeimnek

Bezzegh Pál vendéglős

BÉKÉS

A Nemzeti Parasztpárt békésmegyei lapja. Megjelenik minde vasárnap. Felelős szerkesztő: Csacser Tibor. Szerkeszti: Püski Sándor dr. Felelős kiadó: Hegyesi János. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Békés, Magyar Elet Könyvesbolt. Telefon: 53.

Hirdetéseket felvesszük péntek d. e. 10 óráig. Előfizetünk apróhirdetés kedvezményt kapnak.

Előfizetés díja egy negyedévre 6 forint. Ára példányonként 50 fillér.

Nyomatott a Petőfi-nyomdában, Békés.

Bölcsőtől a koporsóig

Születések: Nagy Endre—Berecki Erzsébetnek fia Zoltán János, Papp János—Nánási Eszternek leánya Eszter, Bánfi András—Ökklé Henának leánya Katalin, Pocsai János—Darózi Juliannának leánya Julianna Zsófia, Horvák Sándor—Kovalovszki Emánuel fia Sándor, Ilyés Erzsébetnek fia Ferenc, Székely László—Varga Henának fia László, Keskeméti László—Szűcs Juliannának fia János. (685)

Házasságok kötötték: D. Varga Gergely Keresztes Zsuzsannával, David Gábor Osizmadia Henával, Balogh László Beak Erzsébettel, Remezki János Domokor Zsófiával, Lipósi László Nagy Máriával, Virágos Kis Lajos Farkas Mária Zsuzsannával, Nagy Gábor Téglyás Zsófiával, Horváth László Tóth Juliannával, Radnóti Márton Baricz Kamillával, Ilyés Gábor Barics Eszterrel, Horváth György Balázs Margittal, Domokos Béla Boderik Rózával, Barics István Nankó Henával, Kónya Gábor Székely Eszterrel, Polgár István Stéfán Erzsébettel.

Meghaltak: Tamási József 65 éves, Nagy Zoltán János 2 napos, Baji Imre 50 éves, özv. Kovács Istvánné Gila Rebeka 92 éves, Török Lajosné Gyarmati Lidia 49 éves, Szilágyi István 83 éves, Kovács Sándor 71 éves, Székely László 3 óra, Lukács Gáborné Tóth Julianna 88 éves. (323)

„Barátság” Mozdó

Szombaton és hétfőn 6 és 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor.

Valakit megöltek

A legizgalmasabb amerikai bűnügyi történet

UJÉVI-NAGY MŰSOR

Forradalom kapitánya

Előadások kezdete újévkor, csütörtökön 2, 4, 6 és 8 órakor, pénteken 6 és 8-kor

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Békésen, V. Kossuth Lajos utca 9. szám alatt 1948. január 1-ével

férfiszabó műhelyt

nyitok, ahol a szabóipar körébe tartozó munkák szakszerű és pontos készítését vállalom. — Tisztelettel kérem a n. é. közönség szives támogatását.

Megyeri Lajos

szabómester

Valódi 14 karátos aranyból készült **karika-, kőves-, pecsétgyűrűk, fűgők** és minden más ékszerek

Órák, szemüvegek nagy választékban

RAVASZ órásnál

Kertészek és rizstermelők

részére 4 HP Ióerős

KIS MOTOROK

kapthatók azonnali szállításra

SZABÓ IMRE Széchenyi tér 17. szám

NYIRI LAJOSNÉ

okl. táncoktató

Január 6-án este 8 órakor kezd meg az új

tánc tanfolyamot

az Ifjúsági Körben (Schultz ház) Iratkozni és érdeklődni előre lehet a Szikszay-éle cukrászdában

„Békés” Mozdó

Szombaton, vasárnap és hétfőn 2, 4, 6 és 8 órakor

Gólem

Harry Baur monumentális filmalkotása

KEDDEN 6 és 8 órakor. Kettőn 1 jeggyel

Diadalmas Péter

Tolsztoj világhírű regénye.

December 31. és 1948. január 1.

Vacsoravendég

Muataóság „Szilveszteri műsor

Örök emlékű Szilveszter-est

az

Ujvilág

vendéglő összes termeiben

Burai Ernő és Sándor I. díjjal kitüntetett zenekara közreműködésével. Ejjel 12 órakor 3 sítvő malac indul az asztalok közé. Utána a kényesrepro gárdá felvonulása szerencsejátékokkal. Kisse később Jerikói trombitások hangversenye. Szeretett vendégeinknek ingyen hangulatsapka.

Méni: Korhelyes. Bablives csülökkel. Diszoktoros vacsora. Utánozhatalan 100 % bakkávé fekete.

A malacok megtekinthetők az „Ujvilág”-vendéglő kirkatában! Asztalrendelések már most eszközölhetők!

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak a rokonoknak, jóbarátoknak, jóismerősöknek, akik szeretett fiam, testvérünk

Balogh János

temetésén megjelentek, koporsójára koszorút és virágcsokrot helyeztek és részvételükkel mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. A gyászoló család

Jöjjön el

a Vasuti vendéglő Szilveszter-estjére

ahol az országoshírű énekes primás és népzene-kara muzsikál. Kitűnő ételek és italok!

Szeretettel vár mindenkit

Bezzegh Pál vendéglős

Boldog új szentendőt kívánok kedves vevőimnek

Szabó Imre műszerész